

ĐC

112

HIÊN

Anh ở Đới Sơn

Em Điệp Sơn

Thơ



NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN

~~ĐC V21~~

A. 107. B

LUONG HIEN

ANH Ở ĐỘI SƠN
EM ĐIỆP SƠN

THƠ

Kể chuyện truyền thống quê hương
DUY TIÊN

ĐC 1/12



NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ THÔNG TIN
HÀ NỘI 1995

... *Bình minh trông tựa hai giọt nắng*
Như đôi tình tự lúc hoàng hôn...

CHỚ QUÊN

*Hai một, tháng năm, năm mươi
Duy tiên Pháp chiếm đời đời chớ quên
Kéo dài chiến tranh triền miên
Gây bao tang tóc khắp miền quê ta*

*Đấu tranh bảo vệ quê nhà
Là một thiên sử bài ca anh hùng
Lược ghi những chiến công chung
Ôn lại truyền thống để cùng noi gương.*

ANH Ở ĐỘI SƠN, EM ĐIỆP SƠN

Anh ở Đội sơn em Điệp sơn
 Giữa biển mênh mông lúa xanh rờn
 Nhìn xa trông tựa đàn voi phục
 Trèo lên đỉnh núi ngõ thiên đường
 Anh ở Đội sơn em Điệp sơn
 Mùa lúa vàng như hai nắm cơm
 Bình minh trông tựa hai giọt nắng
 Như đôi tình tự lúc hoàng hôn
 Anh ở Đội sơn em Điệp sơn
 Dấu ấn người xưa mãi vẫn còn
 Nhớ thuở vua Lê về "điền tịch"⁽¹⁾
 Cho đồng lúa tốt mãi còn thơm
 Anh ở Đội sơn em Điệp sơn
 Châu giang uốn khúc tựa long vờn
 Ngày hội tung bồng "Diên linh tự"⁽²⁾
 Mây trùm ngũ sắc ngõ thiên sơn
 Anh Đội sơn em Điệp sơn
 Một thuở binh đao đục cãm hồn
 Anh đi cứu nước tình như Điệp
 Em ở quê nhà nghĩa Đội sơn⁽³⁾
 Anh ở Đội sơn - em Điệp sơn
 Đây cảnh núi Đồi mãi vẫn còn
 Biểu tượng tình yêu thiên nhiên tặng
 Xin đừng chia sẻ mọi nguồn cơn!

(1) Cây ruộng tượng trưng - Khuyến nông

(2) Tên chùa trên núi Đồi

(3) Đội sơn, dân dã còn có nghĩa là núi đơi Điệp: cánh bướm, lá thư, tình Lan Điệp.

NGƯỜI VÈ CỜ TỔ QUỐC

*Ai về Yên Bắc, Duy tiên
Thăm nhà lưu niệm Lũng Xuyên tuyệt vời
Chi bộ Cộng sản ra đời
Đầu tiên của tỉnh, sáng ngời Hà Nam*

*Là Nguyễn hữu Tiến về vang
Vẽ cờ Tổ quốc Việt Nam anh hùng
Cờ đỏ sao vàng bay tung
Bốn mươi - bốn một bùng bùng sục sôi*

*Cao trào cách mạng khắp nơi
Có cờ vẫy gọi người người vùng lên
Bọn thực dân Pháp cuồng điên
Bắn giết cán bộ trung kiên anh tài*

*Vô Tần, Huy Tập, Minh Khái
Cùng với Hữu Tiến ở ngoài Hoác Môn
Cây vòng bắt khuất căm hờn
Vẫn còn nhắc nhở cháu con đời đời.*

BÀ MẸ SÔNG HỒNG

Mẹ Phó Thơ ở Mộc nam
 Bà mẹ chiến sĩ về vang sông Hồng
 Những năm chống Pháp dốc lòng
 Chăm lo bộ đội mẹ không nề hà
 Thương binh bệnh binh gần xa
 Mẹ đều nuôi dưỡng như là cháu con
 Thuốc men, chăn chiếu, cháo cơm
 Mẹ đều lo đủ chẳng còn thiếu chi
 Nhà mẹ thành trạm quân y
 Bao nhiêu trận đánh hiểm nguy chẳng nề
 Mẹ đều chăm sóc mọi bề
 Thương binh chóng khỏi trở về lập công
 Sản xuất buôn bán tảo tần
 Dành tiền, dành gạo, nuôi quân tháng ngày
 Mẹ còn đi mượn đi vay
 Nhà thờ, nhà họ, ngày ngày nuôi quân
 Mẹ luôn giữ trọn chữ Nhân
 Chịu bao cực khổ, chẳng ngần ngại chi
 Hàng trăm bộ đội ra đi
 Công ơn của mẹ còn ghi đời đời.

CHÌA XÁ 1947

Ngày sáu, tháng ba, năm bốn bảy
Giặc Pháp càn vào đất Duy tiên
Xe tăng cơ giới công điên
Âm mưu chiếm đóng khắp miền Hà Nam

Đại đội Năm mươi chủ lực tỉnh
Cùng địa phương du kích dân quân
Lừa cho bọn giặc tới gần
Vào làng Chìa Xá, tấn công kịp thời

Bị các loại chông mìn, vũ khí
Tiêu diệt một đại đội Âu phi
Bọn giặc buộc phải rút đi
Chiến công Chìa Xá còn ghi đời đời.

TRẬN ĐÀU ĐÁNH THẮNG

Từ mười một, tháng ba, bốn bảy
Suốt mười ngày bọn địch hành quân
Mộc Hoàn, Tường Thụy, Lý Nhân
Đi đâu cũng bị dân quân đánh mìn

Từ Hoà Mạc, Quyển Sơn, Cốc Nội
Đến Bích Trì, Kim Bảng, Thanh Liêm
Khắp vùng Phủ Lý, Duy tiên
Tám trăm tên giặc cuồng điên lia đời

Ta phá huỷ bảy xe cơ giới
Ba máy bay địch bị bắn rơi
Làm cho quân giặc toi bờ
Trận đầu đánh thắng khắp nơi reo mừng.

MỞ ĐẦU CHIẾN DỊCH QUANG TRUNG

*Ba mươi, tháng năm, năm năm một
Đợt mở đầu chiến dịch Quang Trung
Bộ đội địa phương tiến công
Hàng loạt vị trí khắp vùng Hà Nam*

*Đồn Cầu Sắt, An bài, An Tập
Đồn cảnh binh Bình Lục, Hưng Công
Hương Cát, Thần Lữ, bến sông
Duy Tiên, Ngọc Thị, đều không an toàn*

*Riêng bộ đội địa phương tiêu diệt
Trong năm ngày trên bảy trăm tên
Đợt một chiến dịch không quên
Nhân dân bộ đội ngày đêm diệt thù.*

MỘC NAM

Mười bốn, tháng mười hai, năm một
Diệt gọn tề, vị trí vũ trang
Chuôn, Chìa, Duy mỹ, Mộc Nam
Bao vây, địch vận bắt hàng quân ta

Bắt bọn địch xấp hàng nghiêm chỉnh
Hô chào cờ, cờ đỏ sao vàng
Bài quốc ca hát ngân vang
"Thề không theo giặc" đảng hoàng mới tha

Một phân đội 25 của tỉnh
Cùng địa phương kết hợp tài tình
Cán bộ địch vận thông minh
Cùng Bảo chủ tịch, quên mình vì dân

Ta thắng địch bằng nhân tâm
Không cần nổ súng, trăm quân thù hàng.

ĐÔNG XUÂN 51 - 52

*Đông xuân năm một, năm hai
Đồng loạt tập kích trong ngoài Hà Nam
Năm mươi đồn tế vũ trang
Đều bị bức rút, bức hàng khắp nơi*

*Hai trăm tên giặc bỏ đời
Tám trăm tên khác nơi nơi bỏ về
Ba trăm mười hai ban tế
Đều bị giải tán, hết nghề tay sai*

*Củng cố mở rộng vành đai
Mười khu du kích vùng ngoài rộng thêm
Phủ Lý, Kim Bảng, Thanh Liêm
Lý Nhân, bình Lục, Duy tiên đều cừ.*

CÔNG ĐỒN DIỆT VIỆN

Cũng ngày mười bốn, tháng mười hai(1951)

Một cánh diệt tể khá kì tài

Vây chặt Lãnh Trì cùng Yên Mỹ

Để chờ diệt viện, của Sáu hai (c62)

Bọn địch từ Giáng thuộc Hà Đông

Vội xuống giải vây tắt cánh đồng

Lọt vào trận địa ta phục kích

Thêm một đại đội bị thương vong

Cánh quân tiếp viện bị diệt tan

Bọn giặc trong đồn phải chịu hàng

Chiến thuật công đồn chờ diệt viện

Tiêu trừ liên tiếp tể vũ trang.

DÁNH PHÁ GIAO THÔNG

Du kích đánh phá giao thông
Quân giặc luôn bị tấn công chạy dài
Mười ba, tháng một, năm hai (13.1.52)
Mười lăm giặc bị bắt ngoài Đội son

Thu mười súng đạn đầy hòm
Mười lăm, tháng một, lại đòn Điệp ngay
Bắt mười ba lính ban ngày
Thu mười bốn súng ở ngay giữa đường

Ngày bảy, tháng hai, lịch dương (7.2.52)
Phục kích Cầu Giẽ trên đường Đông Văn
Giết địch chết mười ba thằng
Bắt mười một lính hung hăng vào làng

Bọn địch Đông Văn nghênh ngang
Thêm một đại đội bị tan chạy liền
Ta bắt ba mươi hai tên
Từ đó bọn giặc thường xuyên mất hồn.

RA QUÂN

Bộ đội địa phương Duy Tiên
Vừa mới thành lập, ra liền quân ngay
Phục đường 60 ban ngày (10 - 2 - 52)
Diệt hai lăm địch, bắt đầy hai mươi
Thu hai bốn súng sáng ngời
Trận đầu chiến thắng người người còn ghi.

MANG SƠN

Mười chín, tháng một, năm hai
Bọn giặc sợ hãi chạy dài, chạy xa
Lính ở đồn Giáng xin ta
Cho được liên lạc để ra đầu hàng

Lính ở Mang Sơn hoang mang
Thuận Tu, Bút Động, Bèo... càng sợ hơn
Một số chạy lên Diệp sơn
Nhiều tên nộp súng bỏ đồn về quê.

~~11/11~~

TRÁC VĂN - TRÁC BÚT

*Ngày mười, tháng ba, năm hai
Bộ đội du kích đánh ngoài Trác Văn
Diệt một trung đội hung hăng
Thu mười bốn súng, san phẳng đồn thù*

*Du kích Trác Bút rất cừ
Tấn công đồn địch chẳng từ ngày đêm
Lính Âu phi, bắt năm tên
Thu năm cây súng, chớ quên trận này.*

TRẦN LẠC TRÀNG

*Đội lính biệt động ở Lạc Tràng
Biệt danh "Hổ xám" rất ngêh ngang
Tên Rút - Cô - Ny làm đồn trưởng
Gây bao tội ác khắp Hà Nam*

*Ta bắt mối vào Dương văn Nhâm
Quan hai, đồn phó của địch quân
Nghe lời kêu gọi "Chiêu hồn nước"
Lập công đền tội quyết góp phần*

*Ngày bảy, tháng hai, năm năm hai
Nội công ngoại kích rất kỳ tài
Toàn bộ quân đồn đều bị bắt
Địch chuẩn, đồn trưởng chết không sai*

*Ta còn tấn công Ty Công an
Vào đồn cảnh sát ngục gian tham
Tỉnh trưởng, trưởng ty đều bỏ trốn
Chiến thắng lưu danh mãi Lạc Tràng.*

CHỐNG CÀN AN-TI- LỚP

Hai lăm, tháng ba, năm hai
Trận An - ti - lớp đợt hai chống càn
Đại đội sáu mươi Hà Nam
Phục kích đánh địch từ làng Chi Long

Chờ đến Điệp sơn, tấn công
Diệt mười lăm địch đi không trở về
Bắt mười chín lính nguy tử
Hai sỹ quan Pháp mất nghề chỉ huy

Bọn địch chẳng dám tiến đi
Tàn quân tán loạn khôn nguy chạy về.

MỘC BẮC

*Ngày bốn, tháng sáu, năm hai
Du kích Mộc bắc đã gài mìn chông
Tên đồn phó Giáng đi rông
Săn tìm con gái, sập chông bị què*

*Đánh mìn lật đổ một xe
Hai mươi tên giặc chiều hè tan thây
Con đường Mộc Bắc từ rày
Làm cho bọn địch đến đây kinh hồn.*

MÁNG ĐÒAI

Hai mươi, tháng bảy, năm hai
Quân ta phục kích Máng Đòai, Duy Tiên
Tiêu diệt d6 B V N
Ở xã Mộc Bắc, giết trên trăm thù

Giải thoát ba trăm người tù
Bị bọn giặc bắt làm phu đi đầu
Ta còn bắt sống hàng râu
Trăm tám mươi giặc kéo nhau xin hàng

Tên Tôn thất Sứng gian ngoan
Chỉ huy bỏ trốn, vội vàng chạy xa
Bộ đội địa phương quê nhà
C25 tỉnh cùng là dân quân

Phối hợp chiến đấu góp phần
Trận đánh toàn thắng nhân dân reo mừng
Hoan hô quân dân anh hùng
Máng Đòai, Mộc Bắc vang lừng khắp nơi.

ĐÔNG XUÂN 52 - 53

Mở đầu chiến dịch Đông xuân
Phối hợp Tây bắc quyết tâm diệt đồn
Tấn công Hoà Mạc, Điệp Sơn
Chi Long, Giáng với Hoàng dương, An Bài...

Tiêu hao quân địch trong ngoài
Bức địch phải rút chạy dài chạy xa
Cuối năm hai, đầu năm ba
Hàng chục đồn giặc phải ra đầu hàng.

LÚC ẤY

Lúc ấy buổi chiều anh gặp em
Gặp em trong ước vọng con tim
Như làn gió thoảng lùa trong mắt
Triều mến say sưa lặng đắm nhìn .

9.11.58

CẦU GIÊ - ĐÔNG VĂN

*Ngày một, tháng năm, năm ba
Lao động quốc tế, quân ta chặn đường
Phục kích đánh trận Đô Lương
Diệt đại đội địch trên đường hành quân*

*Tiếp theo ngày Một tháng năm
Địch từ Cầu Giẽ Đông văn tiến vào
Đi trên đường Một ào ào
Bỗng gặp mìn nổ lộn nhào năm xe*

*Hai trăm tên chết và què
Hàng chục năm vẫn còn nghe kinh hồn.*

AN NHÂN - NGỌC ĐỘNG

Tiểu đoàn 6 BVN

*Quân địch cơ động cả miền quê ta
Ba mươi, tháng tư, năm ba
Chúng đi càn quét gần xa đến liền*

An Nhân, Ngọc Động, Duy Tiên

*Quân ta tập kích ngay đêm chúng vào
Một trăm ba năm chết nhào
Một trăm mười tám tên vào trại giam*

*Thu trên trăm súng khắp làng
Trận càn bắt lính bị tan từ đầu
Chủ lực địa phương cùng nhau
Tiểu đoàn 57 dẫn đầu lập công*

Ai về Ngọc Động nhớ không

Chiến công vang vọng mãi lòng quê hương.

HOÀNG ĐẠO

Ba mươi, tháng sáu, năm ba
GM6 hùng hổ càn ra làng Hoàng
Gây nên bao cảnh tóc tang
Đến đêm chúng ở đình làng tập trung

Bất ngờ quân ta xung phong
Bao vây ép địch vòng trong vòng ngoài
Giặc Pháp cùng bọn tay sai
Không một tên lọt ra ngoài tha ma

Trận đánh kéo quá canh ba
Toàn bộ quân giặc phải ra đầu hàng
Vinh quang thay, trận làng Hoàng
Xoá phiên hiệu địch, bằng vàng ghi công.

TIẾNG MÌN HOÀNG LÝ

*Em đi đâu đấy hỡi em?
Dừng chân đứng lại mà xem đánh mìn
Du kích Hoàng Lý phục im
Một anh, hai chị giật mìn đổ xe*

*Hai xe chở đạn lặc lè
Bắt bốn tên giặc xuống bè, bình yên
Bọn giặc hoảng hốt cuồng điên
Tung quân càn quét suốt đêm không về
Càn đi càn lại chán chê
Hễ có xe đến, lại ghê tiếng mìn*

ĐẤT CHẾT

*Trong năm năm ba, Duy Tiên
Bộ đội du kích thường xuyên đánh mìn
Sáu bảy xe đổ còn in (67)
Hàng trăm tên giặc không tìm xác đâu
Bọn giặc kinh hãi bảo nhau
Đất này đất chết, ở đâu cũng mìn.*

TIÊN NỘI - TIÊN NGOẠI

Ngày chín, tháng mười, năm ba
 Tiên Nội, Tiên Ngoại xông ra diệt thù
 Bọn giặc thường bắt đoàn tù
 Làm bia đỡ đạn, chúng từ phía sau

 Chờ cho đoàn tù đi đầu
 Vượt qua tầm súng, ta mau đánh liền
 Xác giặc bỏ sáu mươi tên
 Tù được giải phóng chạy xuyên vào làng
 Dân quân du kích hân hoan
 Tiên Nội, Tiên Ngoại tiếng vang khắp vùng.

CHÔNG MÌN

Trận càn Tiên Nội, Duy Tiên
 Chông mìn, du kích gài liền một trăm
 Mười tám giặc sa bẫy chông
 Sáu tên mìn nổ, xác không mang về
 Hai sáu bị thương lét lè
 Khiêng cả cạm bẫy đưa về nhà thương.

PHÁ TRẠI TẬP TRUNG

*Đầu tháng mười, năm năm ba
Đông Văn phá trại dân ta bỏ về
Bốn ngàn người trở về quê
Làm cho trại giặc bốn bề tan hoang*

*Bắt đi bắt lại hàng ngàn
Dân ta lại trốn, lại mang nhau về
Du kích tập trung diệt tề
Diệt hết đầu sỏ, hết nghề tay sai.
Đầu năm tư, chẳng còn ai
"Tập trung" thất bại, con bài ra ma.*

HOÀNG DƯƠNG

Ngày một, mười một, năm ba
 Du kích Mộc Bắc thật là kiên trung
 Một đại đội địch đi lũng
 Càn quét cướp bóc trong vùng Hoàng Dương

Có ba du kích chặn đường
 Không cho địch tiến, kiên cường đánh lui
 Chông mìn, cạm bẫy, bụi nhùi
 Hàng chục tên giặc ngậm ngùi xác tan

Thế là trận càn phải tan
 Du kích Mộc Bắc, tiếng vang khắp miền

ĐÔNG LOẠT

Ngày năm, tháng năm, năm ba
Đông loạt tập kích khắp Hà Nam Ninh
Trình Xuyên, Động Xá, Quá Linh
Vạn Bảo, Lên Mỹ, Kim Bình, Chi Long

Vân Chu, Mỹ Thọ, Chùa Ông
Tiên Nội, Tiên Ngoại... địch không thể ngờ
Chỉ còn bó gối mà chờ
Nghe tin thất trận vô bờ mà run

Hàng chục đại đội đóng đồn
Bị tiêu diệt sạch chẳng còn một tên
Hai tiểu đoàn địch thường xuyên
Cần quét cướp bóc, một đêm không về

Nhân dân vui sướng hả hê
Bộ đội du kích quyết thể lập công.

TIÊN THÁI

*Cũng trong dịp Tết năm tư
Du kích Tiên Thái rất cừ cải trang
Thành người cắt cỏ lang thang
Đánh mìn anh dũng phá tan xe thù*

*Bốn sỹ quan, một quan tư
Giặc Tây chính thống nát như như tương
Thu ba tiểu liên súng trường
Nhiều tài liệu mật của phòng thực dân*

*Hoan hô du kích dân quân
Duy Tiên, Tiên Thái góp phần lập công.*

BỘ ĐỘI DUY TIÊN

Bộ đội địa phương Duy Tiên
Đánh mìn, thủ pháo, thường xuyên rất cừ
Trong vòng tháng ba năm tư
Nhiều đoàn xe địch đi từ Đông Văn
Chạy trên đường Một băng băng
Quân ta phục kích diệt phăng bọn này
Mười hai xe địch lật ngay
Hàng trăm tên giặc tan thây trên đường
Bọn địch sợ hãi điên cuồng
Từ nay không dám coi thường mìn chông.

EM TÚ

Chuyện rằng em Tú thiếu niên
Quê xã Tiên Nội, Duy Tiên rất tài
Một mình một lựu đạn gài
Ném trúng bọn địch ở ngoài Đông Văn
Bốn tên giặc chết nhăn răng
Em bị giặc đuổi chạy phăng ra đồng
Tránh đạn em khéo lượn vòng
Trở về căn cứ, lập công vang lừng.

ĐỊA LÔI

*Năm tháng đầu năm năm tư
Dân quân du kích rất cừ rất hay
Đánh địa lôi giữa ban ngày
Bảy trăm năm chín trận ngay trên đường
Trên ngàn giặc chết, bị thương
Hai trăm xe cộ trên đường bị tan
Hoan hô du kích Hà Nam
Đánh mìn chông giói, tiếng vang đời đời.*

HÈ THU 1952

*Chiến dịch hè thu năm năm hai
Bộ đội quê ta đánh rất tài
Một ngàn ba trăm tên bị diệt(*)
Chiến công còn mãi chẳng hề phai.*

(*) Theo số liệu tình đội Hà Nam:

Chết 639 tên, bị thương 255 tên, bắt sống 452 tên Thu 400 súng các loại, phá huỷ 50 xe cơ giới.

PHÁ ĐƯỜNG

Hai bảy, tháng ba, năm tư
Duy Tiên huy động rất cừ rất nhanh
Chỉ trong một đêm trăng thanh
Bốn nghìn dân đã phá banh nền đường
Bốn cây số, giặc coi thường
Ngăn chặn bọn địch khôn lường hành quân
Thế là bọn địch xa gần
Đều bị chặn đánh, góp phần diệt xe.

BẢN TĨA

*Chỉ trong tháng năm, năm tư
Phong trào bản tĩa lên như sáo diều
Duy Tiên, đường một đũa nêu
Cả trên sông Đáy có nhiều tấm gương*

*Sáu sáu tên địch bị thương
Một trăm linh bốn chết vương trên đường
Bắt chìm mười hai thuyền, xuống
Hai mươi xe đổ trên đường IA*

*Nhân dân phấn khởi ngợi ca
Phong trào bản tĩa quân ta rất tài.*

DIỆT QUÂN HÀNH CHÍNH ĐÔNG VĂN

Ngày một, tháng năm, năm tư
 Quân ta tập kích diệt trừ xâm lăng
 Diệt quân hành chính Đông Văn
 Hàng trăm tên giặc xác nằm phơi thây

Phá trại tập trung ở đây
 Hàng ngàn dân được giải vây về nhà
 Từ đây vang tiếng hát ca
 Quê hương giải phóng nhà nhà yên vui.

QUÊ CŨ BA ĐÀ

(Kính tặng hương hồn Nguyễn Bình)

Tôi về quê cũ Ba Đà
 Sau khi đã điểm phong ba chiến hào
 Anh về lại tắm ao đào
 Còn tôi tắm bụi chiến bào tả tơi
 Chiến trường nằm lại bao người?
 Mà thơ anh để cho đời sót xa
 Ba Đà nay vẫn nhiều hoa
 Hồn thơ anh vẫn la đà vườn xuân
 Trăng vàng nhớ giải sông Ngân
 Chiều chiều đứng ngắm mây vẫn nhớ anh.